

Zeilende meisjes en vrouwen (deel 3) *Tonny Surendonk-Eijsvogel, 'forever young'*

Het belang van beweging, positief denken en doorzettingsvermogen kennen we allemaal. Maar hoe je dit in de zeilsport optimaal in de praktijk kunt brengen wordt gedemonstreerd door Tonny Surendonk-Eijsvogel die binnenkort 90 wordt. Tachtig jaar geleden begon ze te zeilen en dat blijft ze gewoon doen.

Door: **Simon Schermerhorn**

De familie Eijsvogel uit Haarlem was actief in diverse sporten. Vader en moeder Eijsvogel tennisten wedstrijden, ook als gemengd dubbel, vader voetbalde bij H.F.C. (bijnaam IJSCO) en was springruiter. Daar kwam de watersport nog bij. De familie werd in 1941 lid van KVV Loosdrecht en dochter Tonny kreeg als dertienjarige in 1945 de splinternieuwe 12-voetsjol *IJsvogel II*, met zeilnummer H544. Dat ze daar fanatiek mee zeilde blijkt uit de fraaie actiefoto rechtsonder, die afgebeeld staat in het jubileumboek *75 Jaar reilen & zeilen van de 12-voetsjol* (1989) met het bijschrift: "Tonny Eijsvogel H544 behept met een fenomenale, feminiene "vechtlust", dat bij het "sterke" geslacht respect afdwingt". Later verscheen de foto zelfs (ingekleurd) als 'briefkaart'.

Paardensport

De jol werd in 1950 verkocht omdat alle sportieve pijlen werden gericht op de paardensport. Tonny had veel succes in de dresuur. In 1949 was ze al Nederlands kampioen en ook bestuurlijk actief als voorzitter van de jeugdvereniging FIT. In 1950 wint ze een Concours Hippique in Hoofddorp met haar paard *Bon Fire* en krijgt de prijs uitgereikt door

Prins Bernhard. In de volgende jaren vertegenwoordigt ze Nederland ook op internationaal niveau. Zoals in 1954 en in 1955 (samen met haar vader) op een Concours Hippique in Dortmund. Kortom, ook in de paardensport heeft Tonny Eijsvogel haar sporen verdiend met de paarden *Bon Fire*, *Crimee*, *Cypresse* en *Lucky Strike*. Haar oudere broer, de tandarts Hans Eysvogel (1927-2019) was jarenlang bekend verslaggever van de paardensport bij Studio Sport.

Terug naar de 12-voetsjol

Begin 1964 trouwde Tonny met Kees Surendonk. Er werd een motorboot gekocht onder de voorwaarde dat er ook een jol zou komen. Op een ochtend dacht men dat de jol was gestolen, maar hij was gewoon gezonken! Het advies om een nieuwe jol te laten bou-

boven: 2013, Tonny Surendonk zeilt met haar kleinzoon Daan Groenendaal. (Foto: Wietske van Soest)

midden: Prijsuitreiking door Prins Bernhard aan Tonny Eysvogel tijdens het Concours Hippique Hoofddorp in 1950. (Bron: Telegraaf)

rechts: Tonny Eysvogel in de H544 *IJsvogel II* met bemanning Bobby Boeschoten tijdens de Kaagweek van 1949. (Bron: *75 Jaar reilen & zeilen van de 12-voetsjol*, 1914-1989)

wen werd opgevolgd. Dat werd de bij Lamme in Loosdrecht gebouwde cederhouten jol *Kingfisher II* (H669), waarmee tegenwoordig gezeild wordt door dochter Patricia.

In 1982 wordt de ook bij Lamme gebouwde jol *Keep Smiling* (H688) overgenomen, waarmee Tonny Surendonk tot op de dag van vandaag is blijven zeilen. De naam *Keep Smiling* heeft een mooie dubbele betekenis. Aan de ene kant als motto voor degene die in de jol zeilt, maar ook zeker voor degene die achter de jol aan zeilt!

In totaal beslaat de zeilcarrière van Tonny nu al een periode van 80 jaar, terwijl haar 'come-back' inmiddels ook alweer 50 jaar duurt. En het einde is zeker nog niet in zicht!

boven: NK Loosdrecht 2013. (Foto: Wietske van Soest)

onder: Met bemanning Ineke Dankelschijn.
(Foto: Watersport TV)

'Koningin' van de jollenklasse

Op Youtube staat een filmpje waar Tonny de verklaring geeft voor haar fitheid en de liefde voor de jol: 'Als ik rustig aan ga doen word ik helemaal niet fit. Maar gewoon door het zeilen kan ik de wereld aan, dus ik denk, als je nou in ieder geval fit wilt blijven, als je plezier in je leven wilt hebben – daar gaat het toch om – dan moet je gewoon jol blijven zeilen. Want je bent echt bezig, de jol moet van de trailer af, het water in, je moet je mast erop zetten, je bent gewoon aan het sjouwen!

En dan praat ik nog niet eens over het zeilen op zich. Dus ik raad iedereen aan, als je nou op een hele leuke manier heel oud wilt worden, gewoon jol zeilen!' Tonny legt ook geroutineerd uit waarom ze in de 12-voetsjol zeilt. Kort gezegd, het is een lastig bootje, er wordt in gezeild door bijzondere mensen, goede sfeer, hulpvaardigheid en een sportieve strijd. In het filmpje op Youtube en in een ANWB-promotie-filmpje speelt Tonny de hoofdrol. De twee filmpjes zijn te bekijken via de QR-codes.

De typering 'Koningin van de Jollenklasse' heeft Tonny Surendonk te danken aan haar

lange zeilcarrière én inzet voor de Twaalfvoetsjollenclub. Jarenlang heeft ze in het bestuur gezeten en dertig jaar lang heeft ze de PR voor de club gedaan. Zo heeft ze diverse zeilers enthousiast gemaakt voor de jol én enthousiast gehouden. Door haar 'tomeloze en uitzonderlijke inzet voor de vereniging' werd ze in 2015 'Lid van verdienste'.

Apen leren klimmen

Vijftien jaar lang was Tonny in Loosdrecht coördinator van het 12-voetsjol trainingsprogramma 'Apen leren klimmen'. Beginnende en leergierige jolzeilers worden getraind in het optuigen en het wedstrijdzeilen met de jol. De uitspraak 'een aap leer ik niet klimmen' is afkomstig van een oud-jollenkampioen die juist géén adviezen wilde geven aan toekomstige concurrenten. Met het 'aap'-programma wordt de kwaliteit van de zeilers echter verbeterd, waarmee je voorkomt dat wedstrijdzeilers afhaken. Onlangs, in september 2021, droeg Tonny Surendonk dit project over.

Prestaties

In de loop der jaren heeft Tonny een groot

aantal successen behaald. De Jaarprijs waar alle wedstrijden van een jaar worden samengevoegd werd acht keer gewonnen, waarbij ze in een jaar tot wel 60 'starts' maakte met respectabele scores. Ook heeft ze de zilveren jol en starttoren gewonnen in de Kaagweek, die ze vijf keer op haar naam schreef. Het Nederlands Kampioenschap lukte helaas net niet, maar ze werd wel tweede en derde. De prijzenkast is overvol. In de loop der jaren heeft ze gezeild met een beperkt aantal bemanningsleden die haar vaak jarenlang trouw bleven. De 12-voetsjol is na de jaren als Olympische klasse vooral in Nederland en Italië populair gebleven. Tonny Surendonk was vaak deelnemer bij de internationale contacten. Zo heeft ze gezeild in Amerika, Engeland, Slovenië en meerdere keren in Italië.

Het voortbestaan van de klasse in Nederland was lang niet altijd een vanzelfsprekendheid. Voor de continuïteit is het belangrijk dat de jolzeilers blijven zeilen en dat er steeds weer nieuwe zeilers enthousiast worden. Tonny Surendonk-Eijsvogel heeft op beide punten een geweldige bijdrage geleverd en blijft dat gewoon doen. Tonny 'keeps smiling' en zegt: 'Of ik nu veertig of negentig ben, het plezier in het 12-voetsjol-zeilen blijft hetzelfde'. 🐼

links: QR-code van filmpje Watersport-TV

rechts: QR-code van filmpje ANWB